

А ето защо.

Да кажимъ, че са намира, нѣйдѣ си въ пустията, едно село, въ което има сичко, освѣнъ пари: има и шевачъ, и кундураджия, и ковачъ и други мастори, и, значи, нѣма за що отдалечъ да са возїжть разни стоки. Земледѣлеца си прибрали храната и му дотрѣбало кожухъ. Той зѣма, да кажемъ, една крина ржжъ, отива при кожухарина и за неїж зѣма кожухъ. Сетиѣ, кундураджията дохажда при кожухарина и му предлага за единъ кожухъ нѣколко чифта иминии: менъ макаръ и да ми трѣбѫтъ иминии, казва кожухарина, но не пѣтъ чифта, а кожуха струва не по-малко отъ пѣтъ чифта; наѣ, донеси ми единъ чифтъ иминин, и единъ калпакъ, и двѣ крини жито, и чакъ тогава азъ ще ти дамъ кожуха. Е, и кундураджията ще-неше трѣба да ходи безъ кожухъ дордѣ не размѣни обувките за калпакъ и жито. Разбира са, не е сгодно да холишъ съ стоката си и да ѹж размѣнявашъ за предмети, които иска продавача за потрѣбното на тебѣ нѣщо: и врѣме ще изгубишъ много, че и размѣнените нѣща могатъ да не му са харескатъ.

Но отъ тѣзи несгоди вѣзможно е да са откъремъ. Обществото може да направи така: намъ ни трѣба, ще каже то, толкова храна, толкова дрѣхи, толкова обувки, за това нека толкова души да са заловїжтъ за този занаятъ, толкова за други и т. н. т., а другитѣ да земѣтъ да обработватъ земята. Сетиѣ, нека сѣкий да занасїж свойѣ изработени работи, произведения, на едно място, дѣто сичко ще са раздѣлѣж между сичките, така щото у сѣкиго ще има и храна, и дрехи, и обувки и пр., и не ще ни трѣба тогава да тичами тукъ-таме, за да размѣнимъ свойѣ продукти. Работата така може да са нарѣди, но на-ли сега не е така нарѣдена. Сега макаръ че въ нѣкое село има шевачъ, но сукното са носи отдалечъ. Може да кажатъ, че зимасъ ний имами много свободно врѣме и за това въ зимнитѣ мѣсеки можемъ да са